

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skúpní naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravníštvi v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvoje v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglosov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popústa za edno objavo. Cena malih oglosov je: do dvajsetipét reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v »Poslanome« 2:50 D. Takso za oglose plača uprava i da za vse oglose od 5% do 50% popústa.

Rokopisi se ne vračajo

Našim volilcom!

Že trikrat je naša stranka pri volitvah prišla zmagoslavno z boja, vendar pa je njena zmaga pri zadnji volitvah največša i najlepša. Od zadnji volitev narodnih poslancov i do zdajšnji je narasla nasproti drugim strankam v sobočkom i v lendavskom okraji. Či pri tom premislimo, da je bilo več kak jezero naši volicov v Slavoniji na deli i v službah po drugi kraje, potom vidimo vso veliko zmago naše misli v Slovenskoj Krajini.

Nasprotniki so si prizadevali vse, da bi porušili stanovitnost naši volilcov, pa ves trūd je bio zaman. Naša mirna agitacija, agitacija tistoga, ki ma čiste roke v i mirovno vest, ar ne išče sebe, nego dobrobiti ljudstva, je pridobila dosta volilcov na našo stran. Stanovitnost naši volicov je pritegnola dosta takših, ki se neso mogli odločiti.

Dragi volici!

Najprele lepa hvala, da ste ostali tak stanovitni. Lepa hvala volilcom, ki so se pridružili našim vrstam! Veseli nas vaša zmaga ne zato, da je te ali ov kandidat zebrani, nego, da je zmagala pravica, šteroj ščemo služiti i šteroj ste služili tudi vi, kda ste volili stranko, štera je zagovarjala pravico.

Nikdar pa ne bi bila naša zmaga tak lepa, či nebi za njo delali naši agitatorje. Moramo priznati, da čiravno je bila naša agitacija mirna i dostojna, vendar puna navdušenja i lübezni do zmage pravične stvari. Naši agitatorje so bili izredno goreči i so doprinesli vnogi trūd. Lepa hvala tudi njim.

Ogenj navdušenja je bio tak živ, da je pritegno tudi izraelite i nešterne evangeličance. Šteri so se osvedočili, da je naša stranka resan stranka ljudstva, štera zastople pravice vsej i vsakoga i se drži navuka: lübi bližnjega kak samoga sebe i ar je naš bližnji vsaki človik, naj že te bo te ali ove vere, vse tem lepa hvala.

Genlivo je bilo gledati kak so vnogi betežni pa starčeki po palicaj šli volit. Puni bolečin so morali večkrat med potjov počivati, dokeč so prišli na volišče. Njihovo navdušenje je vnogomi mlačnomi odprlo oči i ga potegnolo za sebov. Starčeki i betežniki. ki ste doprinesli največ, ar ste z bolečinami pripomogli krščanskoj stranki do zmage, vam najlepši: Bog plati. Naj vam bo v tolažbo osvedočenje, da vsako

dobro delo Bog povrne, pa tudi vaše trüde pri volitvah.

Da so pa vnogi betežniki, ki so ne mogli inači na volišče kak s kolami, vendar le šli volit, moramo povedati Bog plati tudi tistim dobrim ljudem, šteri so napregli i pelali obnemorjene na volišče.

Pri tej volitvah se je opazilo tudi to, da so vnogi Magjari tudi z nami volili. Dugo so je motili se pa ta, delo našega poslanca g. Klekla, šteri so pravice Madjarov ravno tak zagovarjali kak pravice svoji volicov, pa je tudi njim odprlo oči. Pozdravljamo je v naši vrstaj i njim zagotovimo, da bo tudi od zdaj njim valala naša lübezen i zagovor. Vkupno smo z vami živeli, nebrojne vküpne zadeve nas vežejo, štere samo s vküpnimi močmi lahko vredimo.

Najna zahvalnost pa naj bo v dejanji to, da bova z vsemi močmi delala za vaše pravice i dobrobiti naše Slovenske Krajine. Vaše zadeve pa naj bodo že te verske, gospodarske ali šolske, bova zagovarjala doli v Belgradi po svoji najbogši močej. Krivice vam včinjene bodo bolele vašiva poslanca tak kak vas same i kelko de mogoče bova je odpravljala. V tom osvedočenji i v toj lübezni do svojega ljudstva bova šla na delo.

Pa ešče nekaj, dragi volilci. Brema poslanstva je žmetno i odgovornosti puno. Ob svoji močej bova težko zmagala to delo. Zato se ešče z ednov prošnjov obračava na vas, najpre molite za naj, da Bog blagoslovi najno delo.

V tom osvedočenji na delo! Z Bogom za pravičnost i dobrobiti Slovenske Krajine.

JOŽEF KLEKL   IVAN JERIČ
nar. poslanec.   nar. poslanec.

Volilni izid po celoj državi.

Pri vsakših dozdašnjih volitvah se je dolgo ne moglo zvedeti za broj novozvoljenih poslancov, pri zadnji pa se je že na drugi skoro natenci znalo za položaj. Vladno predsedništvo je vödalo izid volitev, po šterom so dobili poslancov:

Radikali vküper 112, Davidovičovi demokratje 61, Radičovci 60, Samostojni demokratje 23, Slov. ljudska stranka 20 i hrv. pučka

stranka 1, vküper 21, Spahovci 18, Zemljoradniki 9, Nemci 6, Hrvatski blok 2, Črnogorska stranka 1, Socijalisti 1, Kmetijci 1.

Iz toga izida se vidi, da se je političen položaj v jedri ne spremeno. Stranke, štere majo v rokaj vladno veslo, so obdržale broj poslancov. Sprememba je samo to, da so poslance, štere so dobili menje radikali, pritegnoli davidovičovci.

Ščista drugo sliko dobimo, či pogledoemo kelko ljudi je volilo štero stranko. Čiravno je Radič zgübo samo pet poslancov, je vendar očivesno, da se njegove vrste krčijo. Pri zdajšnji volitvah je dobo 150 jezero voutomov menje kak pri zadnji volitvah poslancov v državno zbornico. Najbole pa je bio bit v našoj Slovenskoj Krajini. Tu je zgübo od zadnji volitev narodnih poslancov nikaj menje kak 6047 voutomov. Ljudstvo ga je zapústilo zavolo njegove politike, štera je slonela samo na prazni oblüba.

Novi železnični most na Müri.

Po volitvah so meli ministri sejo, na šteroj se je med drugim tudi gučalo od toga kak i komi de se davalo delo novih železnic. Pri toj priliki se je tudi dalo odobrenje, da železnični minister da v delo pet novi železnični mostov. Listi pišejo, da je med novimi mosti tudi most prek Müre na železnici M. Sobota—Ormož. Most šteroga so napravili pred letami samo za prvo silo, je že več ne odgovarjao svojimi nameni, zato je že bio zadnji čas, da se misli na delanje ednoga novoga, stalnoga mosta. V te namen je v proračun postavljena šuma 5 milijonov 94 jezera 740 Dinarov, štera šuma je prišla po prizadevanji naše stranke v proračun. Delo mosta je prevzela Splošna stavbena družba v Maribori. S tem je poskrbleno ne samo za varen most na našoj železnici, nego je dana prilika, da si siromaki nekaj zaslužijo.

Zgübleni votumi.

Či vzmemo v roke volilne izide v našoj Krajini, itaki opazimo, da je večina evangeličancov volila radikalno i demokratsko stranko. Vlekla sta pri zdajšnji volitvah najbole imeni dve fararov, g. Godino i g. Šoštareca. Pa tevi dve imeni sta bilej imenüvanima strankoma za mito, da

bi dobili več kruglic. Zvoljeni je ne bio nieden, Evangeličanci so zvolili s svojimi glasami g. Ureka, šteroga niti nevemo što i ka je. Gvišno pa je to, da on pozna našo Krajino tak, kak mi znamo, či so na meseci ljudje ali pa ne. Radikali pa so na Slovenskom niti ne dobili poslanca, njihove kruglice so za Slovensko Krajino popunoma zgüblene, ar v svoji zadevaj se ne bodo mogli obračati v Belgrad za posredüvanje. Obistinilo se je, na koj smo ljudi opominali, da či naša stranka ne bi dala domače ljudi za poslance, bi mi na te kraj Müre bili spoj brezi svojega domačega zastopnika v državnoj zbornici.

Preganjanje Slovencev v Italiji.

Vsi se ešče dobro spominjamo nazaj na konec bojne, kak se je te jako okoli gučalo po vsoj Evropi, da se Italija bojuje samo za to, da nebi velki narodje zatiravali malih. Z ednov rečjov, velki državniki, med njimi tudi Vilson, so se bojuvali za samoodločbo narodov. Kak to v istini vövidi, se kaže zdaj, v Italiji. Ta je pripadnola po mirovnoj pogodbi skoro pol milijona Slovencev. Tej Slovenci so meli cveteče izobražüvalno življenje. Ne je bilo vesničke, kde ne bi meli kakšega društva za izobražüvanje mladine. Italija šče te Slovence zbrisati, njim šče posili iztrgati vse, ka bi je ešče držalo pri svojem slovenstvi. Najprele so pregnali vse uradnike. Slovenec je ne smeo na sodnji i v drugi uradaj gučati slovenski ar so vsi uradi postanoli zednim italijanski. Iz šol so pregnali slovensko učitelstvo i šolo popunoma poitalijanili. Zadnji čas so se pa spravili na njihova društva. Edno za ovim je odpravljajo, dokeč je ne odpravijo vsa. Zdaj pa je prišla zapovid, da se smejo slovenska deca krščanski navuk včiti samo z italijanski knig. To je največša krivica, da se deca niti svojih verski navukov nesmejo včiti v materinom jeziki. Zgodilo se je že, da so posamični fašisti z bajoneti silili duhovnike, naj italijanski predgajo, zdaj pa šče to napraviti oblast, ka pač kaže na veliko barbarstvo, ne pa izobraženost, s šterov se bije po prsaj Italija pred svetom.

Velke povodni.

Po Gorenjskom i po sosidnom Goriškom so bile pri zadnjem dežečevnom vremeni velke nevihte. Namestaj se je celo oblak pretrgao i je nastanola velka

povoden. Pšata, štera je ovači
ščista navaden potok, je v toj
nevihti tak narasla, da je na mes-
taj voda tekla po cestaj po več
metrov na debelo. Povoden je
podrla več mlinov, podkopala
pivnice, vdrla v hiže. Ljudje so
opazili, da je voda nesla s se-
bov tudi vtopleno živino, zna-
menje, da je povoden nekdi po-
dirala tudi moste.

Slovenska Krajina.

— **Poslovitev.** Ker mi ni bilo mo-
goče, da se poslovim osebno od vseh
prijateljev in znancev, zato se tam po-
tom poslavljam od njih ob mojem od-
hodu iz Murske Sobote in jim kli-
čem: Bog Vas živi!

RUDOLF PREGELJ profesor.

— **Moder človek.** Med starimi
Grki je živo eden znameniti človek po
imeni Sokrat. Rad je meo svojo do-

movino, svoj rojstni kraj, nego najbo-
le so njemi so njemi hili pri srci
atenski mladeniči. Te je zbirao po va-
raši i jim davao modre navuke. V ed-
noj vulici sreča mladeniča po imeni
Ksenofonta i ga pita: »Dragi prijatel,
povej mi, gde se dobi mela?« — »Na
placi.« — »Gde pa olij?« — »Tudi
tam«, odgovori mladenič. — »Kam
pa trbe iti, da človek postane moder
i dober?« Mladenič je ne znao dati

odgovora. »No dobro« — njemi pravi
— »jaz ti povem, pridi z menov.«

Či bi Sokrat zdaj živo, bi vsakšega
pitao: Prijatel, ali že maš srečke od
Martinišča? Kelko? Zakaj ne več?
Pa resan neščeš biti srečen? Ešče
dva meseca pa de žrebanje. Moder
bodi pa boš tudi srečen.

— **Nesramna kraja.** Beltinski g.
plivanoš so se z ednim svojim gostom
odpelali, da bi obiskali svo rojstni

Izid volitev v M.-Sobočkom i D.-Lendavskom okraji:

Tek. številka	V O L I Š Č E	Število volilcov	Število odda- nih glasov	Dr. Anton	Stjepan	Dr. Lud-	Dr. Lothar	Dr. Rudolf	Josip	Vinko Mō-	Franjo	Leta 1925. je na Slov. ljudsko stranko glasalo	Keliko je Slov. ljudska stranka je od l. 1925. do l. 1927. pridobila?	
				Korošec	Radič	vik Pivko	Mühlisen	Ravnik	Petejan	derdorfer	Zagorski		I. 1927. več kak l. 1925	l. 1927. manj kak l. 1925.
1	Bodonci	655	333	46	32	79	6	150	13	5	2	52	—	6
2	Cankova	590	331	233	7	43	20	23	2	1	2	168	65	—
3	Domanjševci	356	182	3	3	23	9	143	—	—	1	5	—	2
4	Fokovci	902	285	29	65	42	23	119	2	2	3	43	—	14
5	Gederovci	331	236	180	3	29	3	17	2	1	1	138	42	—
6	Gornja Lendava	902	362	201	9	126	7	11	6	—	2	207	—	6
7	Gornji Petrovci	893	494	32	6	369	10	72	4	—	1	57	—	25
8	Krog	660	479	444	3	15	2	14	—	1	—	405	39	—
9	Kupšinci	393	257	144	2	4	1	106	—	—	—	110	34	—
10	Kančovci	231	120	20	3	8	1	87	—	—	1	24	—	4
11	Križevci	611	356	2	3	8	1	335	5	2	—	7	—	5
12	Kruplivnik	458	223	88	17	17	5	90	6	—	—	63	25	—
13	Kuzdoblanje	713	335	127	1	163	15	22	4	2	1	85	42	—
14	Markovci	447	186	79	3	37	6	58	1	1	1	105	—	26
15	Martjanci	794	384	173	33	23	7	140	3	4	1	188	—	15
16	Moščanci	324	142	11	23	67	4	29	7	1	—	15	—	4
17	Murska Sobota	1003	540	202	33	75	12	191	20	2	5	146	56	—
18	Pečarovci	579	360	133	18	20	11	156	16	4	2	197	—	64
19	Pertoča	778	447	312	12	48	58	10	6	1	—	137	175	—
20	Predanovci	367	257	11	9	81	4	152	—	—	—	8	3	—
21	Puconci	569	372	27	28	6	1	303	6	—	1	52	—	25
22	Sv. Jurij I.	176	91	62	1	19	8	—	1	—	—	33	29	—
23	Sv. Jurij II.	850	486	196	11	87	175	14	1	2	3	112	84	—
24	Šalovci	730	368	18	9	65	13	257	4	1	1	79	—	61
25	Tišina	421	298	242	1	50	1	4	—	—	—	186	64	—
Skupaj		14733	7927	3015	335	1504	403	2503	109	30	28	2622	658	253
1	Beltinci	870	594	484	24	58	4	19	1	—	4	389	95	—
2	Bogojina	738	562	493	4	18	6	37	1	—	3	500	—	7
3	Bratonci	554	428	407	2	15	—	3	1	—	—	349	58	—
4	Čentiba	758	358	27	26	37	120	118	16	13	1	16	11	—
5	Crensovci	1129	862	810	3	18	8	14	2	5	2	675	135	—
6	Dobrovnik	769	373	115	10	106	28	108	2	3	1	38	77	—
7	D. Lendava	875	501	64	30	42	29	306	27	1	2	80	—	16
8	Gaberje	809	432	204	25	52	61	77	9	3	1	93	111	—
9	Gomilice	479	366	321	2	24	2	13	1	—	3	357	—	36
10	Kobilje	491	263	91	17	58	62	32	2	1	—	87	4	—
11	Odranci	623	470	422	4	36	3	4	—	—	1	357	65	—
12	Turnišče	910	413	307	5	3	4	89	5	—	—	491	—	184
13	V. Polana	460	362	313	5	7	9	23	3	—	2	236	77	—
Skupaj D.-Ledavski okraj		9465	5984	4058	157	474	336	843	70	26	20	3668	633	243
Skupaj M.-Sobočki okraj		14733	7927	3015	335	1504	403	2503	109	30	28	2622	658	253

Leta 1925. je mela naša stranka 194 glasov več, kak vse nasprotne stranke skupno!

Letos 1927. pa ma naša stranka 2132 glasov več, kak vse nasprotne stranke skupno!

kraj. Itaki prvi večer je prišel neznan tovar skozi nad okno v gornji štok i je v pisarni pobral vse peneze i v staničvanji spodnjo obleko. Tovaj je morao biti nekak takši, šteri je znao, da so g. plivanoš z domi odišli i ki je tudi poznao znotrašnje prostore na farofi. Morao je tudi znati, da se da okno odzvuina odpreti, ar je po lestvici zlezlo k okni. Tovaj se je ne nikaj bojal, da bi ga što zgrabo, ar je pri svojem posli jo jaboka i kadio cigarete.

— **Dokležovje.** Pri nas so bile zdajšnje volitvi nekaj posebnoga. Vse ka je melo votum je skoro šlo na volišče, ešče celo betežniki. Znali so, da so volitvi za vsakoga krščenika velke važnosti. Kranjec Miška, šteri so jako betežni i Škraban Štefan, ki že dolgo let ležijo v betegi, so včinoli svojo dužnost. Ta lepa pelda nas je vse genola i vnogi, ki bi ovači doma ostao, je šo pa je volo po dušnoj vesli. Napregli so naši vrli i stanovitni pristaše četvera kola i pelali volilce na volišče v sosidno Bratonce. (Vsem, ki so pripomogli k tak lepoj zmagi na bratonskom volišči, kde volijo tudi dokležanci, najlepša hvala. Ur.)

— **Nesreča pri mašini.** V Soboti je Glažar Karol, mizarski detič po nesreči porino roko v mašin za hoblanje. Pravo roko njemi je celo ogulilo, na levoj pa dva prsta zmžgalo, tak da de žmetno opravlaio svojo meštirijo.

— **Kama bomo šli v nedelo 18. toga meseca?** Vsaki, ki lübi pošteno mladino, bo šo v Veržej, kde se nastavi društvo za mladino Orel. Vnogo zanimivoga de se tam vidlo pa čülo, zato naj nihče ne izostane.

— **Novi tören.** Sebeščanski farniki so si dali napraviti novi tören pri cerkvi. Prišestno nedelo bode blagoslavlanje novoga törna. Hvalevredno je za sebeščanske farnike, da so se v tej težki časaj z veseljom prijali popravljanja törna, šteri je bio resan že popravka potreben. Mi njim prav iz srca čestitamo i želemo, da bi se cela slovesnost vršila v najlepšem sijaji, primerno tak velkomi dogodki i njihovomi trüdi, šteroga so doprinesli.

— **Törnišče.** Pri nas je eden volilec, kda je volo nazaj pogledno i se nekolko nasmehno. To je tak svadilo predsednika volilne komisije nekšega sodnika, da ga je zapoteli vdaro. Kak hitro se je to zvedilo, je vnogo volilcov niti ne štelo iti volit. Tistoga gospoda so že g. poslanec Klekli naznanili. Volilci pa so ne dobro napravili. Morali bi iti tembole vsi volit, ne pa da so stem nasprotnikom hasnili. Kak pravijo, je te sodnik demokrat. Živela demokratska sloboda?!

— **Griža je že henjala.** Zadnjič smo prinesli, da se je po nešternih vesnicaj pokazala griža. Novi prigod je ne bilo i je vüpanje, da so pristojnim oblastim, štere so včinole vse, da preprečijo to nevolu, posrečilo staviti širjenje zgrablivoga betega.

Tjedenske novine.

— **Grozen zločin.** V vesi Lača, rak pri Mitrovici se je kmet Jankovič že dolgo prepirao s svojim sinom. Pred par dnevi sta se nikaj skregala i oča se je tak razsrdlo, ka je z nožom razparao sini trebuh. Nezavestnomi je nato razrezal prsi i iz prsi srce, štero je neso na dvorišče i je vrgo pred svojo ženo: »Evo ti srce

tvojega sina.« Maji je omedlela. Zverinskoga očo so sosidje natou izročili orožnikom.

— **Nova razbojniška tolpa v okolici Kostajnice.** Zadnje tedne se pojavla na Hrvatskom v okolici Kostajnice roparska tolpa, štera je izvršila več ropov. V Kostajnici so na den senja v lougi napadnoli celo vrsto kmetov, ki so se vračali s senja. Ar so se kmetje postavili v bran, so je roparje ranili z noži in revolvami. Orožniki so začeli zasledovati ropare.

— **Konec štrajka lesni delavcov v Spliti.** V Spliti so delavci v lesni fabrikaj stopili v štrajk, da je bilou največ dela. Štrajk je trpo 8 dni. Delavcom so natou za 10 procentov povišali plačo.

— **Železniška nesreča.** Brzovlak je na postaji Suhi Dolac odrezao kurjači Bilandžiči obe nogi. Nesrečnik je v špitali mrou.

— **Nesreče.** Blizi Kranja je spadno pod koula posestnik Tomaž Potočnik i si je zlomil levo roko. — V Spod. Grabnu na Gorenjskom je 23 letni drvar Zik strelao z možarom. Možar pa je tak nesrečno eksplodirao, ka je imenovani doubu težke poškodbe i je v nevarnosti cilou njegov vid (pogled.) — V Dolnjem Logatci je kolesar-posestnik Jernej Jarina vdaro v ednoga drugoga i si pri tom potro levo nogo.

— **Veliki ogen na postaji Gračac.** Na postaji Gračac je na neznani način začelo goreti. Perina iz mašina je vüžgala barako, v šteroj je bio sranjeni les. Vsi uradniki so požrtvovalno pomagali i posrečilo se jim je ogen pogasiti. Ar je poleg gorooče barake skladišče bencina, je pretila velka nevarnost. Zvün toga je bilou na postaji tudi nad 100 vagonov, so bili natovorjeni z gorlivim blagom.

Politični zapiski.

„Muravideki“ se ne vidi, da smo, kak to mamu navado vsikdar, povedali v našem listi dejstvo, da je med novovpisanimi prvošolci skoro polovica evangeličancov. Nesmo meli nikšega slaboga namena pri tom. Samo kak kronisti smo to dejstvo objavili i nikaj več. Za to pa ja vendar nemo šli prositi dovolenja k Muravideki. G. pisec bi najbrž rad najšeo v tistom članki kaj spotaklivoga, da bi meo priliko za levanje svoji čemerov, s šterimi potfarja nas. Mi njemi samo telko povemo, da se njemi to ne posreči, ar bomo svoje z lübeznostjov branili, vsako nasprotno mišljenje, či je istinsko i ne samo skažlivost, pa spoštivali. Naj včinijo isto oni, pa smo si z dobra.

— **Ešče eden odgovor.** Na drugij odstavek v »Muravideki« ne odgovarjamo, samo telko povemo, naj vze me pisec v roke uspeh volitev i te njemi vse pove. Pazi pa naj, da njemi nede nos predugi. Se vidi nanelko pozna pisec našo Krajino, da je niti toga ne mogeo spreviditi pred volitvami.

— **Najvekša laž i nesramnost.** Pitamo pisca »Rovaša« v Muravideki, što je delao za obstoj gimnazije. Či neve celo potek dogodkov, naj se ne meša v nje, ali pa naj pita naše župane i gerente, što je pobirao podpise za obstoj naše gimnazije i što je stao na straži za našo gimnazijo. Naj nam pove, kelko so napravili radikali za našo gimnazijo.

Prekusnice.

— **Istina.** Ne je ešče dolgo, kak so se nindri na proščenji v ednoj oštariji zbili dečki. Te je pa Francek iz vesi N . . . Štefana iz vesi M . . . tak nesrečno vdaro po oki, ka je štefan oslepno. Kda sta se za edno leto palik nigdi srečala, pravi Francek Štefani: »Štefan, si šče kaj čemerena mene?« — »Ej, ka bom čemerena, sam že pozabo,« pravi Štefan, »liki to ti povem, či me ešče na pravo oko oslepiš, te več nigdar ne poglednem.«

— **Ka dobi?** Kmet je meo staro hišo, štero je dao sakulirati proti ognji. Včas, kda jo je dao sakulirati, je pitao uradnika: »Kelko dobim, či mi že vütro hiša zgori?« — »Kelko bi dobili,« se uradnik malo poškrable za vühom, »jaz mislim da bi dobili najmenje tri leta.«

— **Kratki pogovor.** Vert pravi svojimi hlapci: »Vanek, idi, pa mi prinesi malo tistoga bouššega . . . , nekaj mi je nej prav.« — Hlapec: »Tistoga bouššega nega več.« — »Kak to?« pita vert. Hlapec: »Zato ka je meni že včeraj nekaj nej bilo prav!«

DIJAŠKO POLJE.

Slovo.

V času, ko preživlja naša gimnazija zopet ne vesele dogodke, zapušča Soboto g. profesor Rud. Pregelj. Nič čudnega ni, če se ga ob tej priliki spominja tudi naše skromno polje — saj misli danes isto vse dijaštvo Slovenske Krajine.

G. profesor je prišel k nam v tretjem šolskem letu naše gimnazije in je izmed vseh dosedanjih gg. profesorjev najdalje ostal v Soboti. V tisti prvi dobi je on kot ravnatelj skrbel za naš mladi zavod in nas dijake, kakor je le najboljše mogel in kakor ne bi mnogi drugi.

Kakor je na eni strani gledal v šoli, da so dijaki kar najbolj napredovali, tako je na drugi strani bil vedno v stiku z dijaškimi starši in si pridobil vso njihovo hvaležnost. Ne trdimo preveč, ako povemo, da nikdo ni bil tako spoštovan in priljubljen med dijaštvom, kakor prav g. Pregelj. In to predvsem radi svojega vzgojiteljskega nastopanja.

G. profesor je dobro vedel, da je gimnazija v Soboti in njeno dijaštvo odločilnega pomena za vso našo Krajino, zato je deloval v korist obojima. In to je bila prava pot. Dobro vemo, pa je tu vsaka beseda premalo, zato mu tega ne bomo pozabili.

Gospod profesor! Vaši učenci se Vam prisrečno zahvaljujemo za Vaš petleten trud v korist naše gimnazije in stem vsej Krajini! Bodite prepričani, da bo ostal Vaš spomin svetel med nami in nas bo vse vodil v borbi za popolno gimnazijo v Soboti in v življenju! Mi Vam g. profesor, želimo vse najboljše in Vas v imenu naših staršev in vsega dijaštva prisrečno pozdravljamo!

Maturant.

Podperajte i čtite
„NOVINE!“

ZAHVALA.

Vsem, ki so pripomogli s požrtvovalnim trudom, dobrotelnimi prispevki, izrazi sočustva in tolažilno besedo ob priliki težke izgube soproga, očeta, tasta in starega očeta pokojnega Ludvika Wolfartha izrekata družini najiskrenejšo zahvalo.

WOLFARTH — ŠČUKA.

Mali oglasi.

Sodarske

pomočnike sprejme pri prosti hranilni stanovanju in perilu FRANC REPIČ, sodar v Ljubljani, Kolizejska cesta 18.

K odaji je

1 čevljarski Singer cilindar mašin, 5 let star, dobro občuvani, cena 1250 Din. pri FILO JANEZI v Čikečkovejasi (poleg Fokovec) p. Prosenjakovci.

K odaji je

lepo imanje v Bučečovci, štero obstoji s 5 oratov pola, travnikov, hiše i škednja. Prednjen hram je pokriti s črepom. Poizve se pri FRANC LOVENJAKI, Bučečovci, p. Križevci št. 16

K odaji je

lovska psica Angl. setter, dresirana (vö navčenna), izborna mati in dva psa iste pasmine stariva 2 meseca. Pozvedi se pismeno ali ustmeno D. LENLAVI Lekarna Mr. ŠIHČ.

Vsakovrstne sirove
kože

kupuje
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

GOSPODARSTVO.

Varvlimo pšenico smeti!

Sredstev za prašenje pšenice proti smeti mamu več in so većinoma nemškoga izvora kakor Uspulun, Tilantin, Segetan itd. V naši državi izdelavle tvornica (fabrika) Kaštel d. d. v Karlovcu sredstvo za prašenje pšenice proti smeti, ki se imenuje Porzol. Zanimivo in zednim razveseljivo je to, da se je Porzol, lastni naš domači izdelek, pri poskusih, ktere je napravilo pod vodstvom Dr. F. Esmarch-a društvo za varstvo rastlin v Draždanih (Saechsische Pflanzenschutzgesellschaft in Dresden) z vsemi razločnimi sredstvi za prašenje pšenice proti smeti, izkazao kak najbogši, to se pravi z Porzalom prašena pšenica je bila najmanj smetljiva. Istotak povolni uspehi so bili dosegnjeni z Porzalom tudi pri nas, v sosednoj Vogrskoj, kder se pridelavle znano vnogo pšenice, pa je Porzol dnes kmetovalci za prašenje pšenice neobhodno potreben.

Iz toga je očivesno razvidno, kak najenostavnejše, najzanesljivejše in zednim tudi najfalejše obranimo našo pšenico smeti. Uporaba je prav enostavna: za 100 kg pšenice potrebujemo 200 g Porzola, šteroga vküpe s semenom damo v gosto vreče i dobro premešamo pa lahko itaki sejamo; namakanje in süšenje, ki je potrebno pri uporabi modroga galica, popolnoma odpadne; je pa pri vsakšem paketi Porzola natenci navodilo za uporabo. Resan da je za 100 kg semenske pšenice potrebno 200 g Porzola, šteri košta 16 Din, pokeč, či namačemo z modrim galicom, potrebujemo 1/4 kg galica, šteri košta le 2 Din; računati pa moramo, da z galicom vničimo najmanje 5% teda 5 kg pšenice, štera je vredna najmanje 15 Din; Porzol pa ne samo, da ne vniči niti ednoga zrna klice, pač pa tudi jako pomaga klicanje i rast pšenice, pa je pov pšenice, prašene z Porzolum, kakor so dokazali nebrojni poskusi, najmanje za 5%, na ednom plügi teda za najmanje 30 kg, ka pali znaša v pنےzi vsaj 75 Din. Iz toga sledi očivesno, da je prašenje semenske pšenice proti smeti z Porzolum vuogo falejše kak pa namakanje z modrim galicom. To je tudi zrok, da napredni kmetovalci uporabljajo dnes skoro samo süha sredstva za prašenje pšenice mesto zastaranoga namakanja. Za nas pride se zna v poštev le Porzol, ne samo kak naš domači izdelek in najbogši, nego tudi kak najcenejši.

Proti snežnoj plesni žita, progavost ječmena, prašne smeti ovsa in sličnih glivičnih betegov, šterih klice so globokejše v koži zrna, pa je mesto prašenja zanesljivejše uporabiti namakanje z pripravov živoga srebra, štero istotak ne vničuje, nego pomaga kaljivost. Tudi ta priprava izdelavle imenuvana tvornica i to pod imenom Higosan.

Porzol kak tudi Higosan se lahko naroči v vsakoj, tudi najmanjšoj vnožini naravnoč v tvornici Kaštel d. d. Karlovac, Hrvatska. Pri vekši naročilaj da tvornica znaten popust. Tudi Kmetijska družba v Ljubljani ma stalno v zalogi Porzol in Higosan; dobi se pa tudi pri nešternih trgovcaj, tako n. pr. v Murski Soboti v apoteki Dr. Julij Bölc in trgovini B. Ascher in sin.

Kmetovalci, ne posejajte niti zrna pšenice, dokeč ga neste oprášili s Porzolum, ar le na ta način Vam je zagvišani obilen in čisti pridelek.

Od pobiranja i shranjüvanja sada.

Ar se bliža jesen iz jesenjov zori sad, bomo püstili za zdaj gojenje sadnoga drevja i se pogučali, kak bomo sad brali i shranjuvali za zimo.

Sad navadno delimo v poletno i jesensko. Čas za pobiranje pa je različen. Leten sad je že septembra meseca zreli i dober za jesti. Te sad moramo par dnevov pred dozoritvov pobrati, či ga ščemo duže časa meti shranjenoga. — Jesenski sad pa zori od začetka oktobra i do polovice novembra. Shranimo ga te, kda je že dobo farbo i so pečke postale svetlorjavkaste. — Potom ešče mamozimski sad, to je tisti, šteri mora duže časa ležati i je le potom ležanji dober za jesti. Zimska jaboka se pobirajo v

drügoj polovici meseca oktobra.

Sadje, šteroga ščemo spraviti za zimo ali ga pa odati, — to se pravi, za dobre peneze — moramo brati z rokov ali pa z nabiralnikom. Z rokov ga zasüčemo, ka se petlika odtrga od veje. Či se jaboka močno držijo, je to znamenje, ka so ešče ne zreli. Obirati ga moramo v sühom vremeni, kda že nega rose. Tak nabrani sad znosimo v kmično i hladno pivnico ali kamro i je nadevlemo na police, štere smo si že pripravili. Te sad moramo večkrat pregledati i tisto, štero se nam kvari v pravom časi ponticati. Pregovor pravi: »Od enoga pokvarjenoga človeka se dosta drügi pokvari niti eden se pa ne zboukša.« Ravno tak je pri sadi. Na te način shranjeni sad zgübi nekaj namali na svojem teki. Či pa ščemo jaboko občuvati v takšem teki, kak smo je z drevjo potrgali, te je pa moremo spraviti etak: Da se pelamo k mlini na Müro, si pripelamo malo pesika i ga posüšimo na sunci. Takši pesik spravimo v pivnico v kaštule, štere smo si zbili z ostankov blanj. Sad nabereimo tak, kak je prle opisano i je odnesemo tudi v klet. Zdaj denemo edno vrsto sadja, nato edno vrsto pesika i tak dale. Skušnja je pokazala, ka tak shranjeni sad ostane zdrav skoro do novoga i obdrži ravno takši tek, kak je meo te, kda smo ga vzeli z dreva. Tak se spravlja sadje, štero si ščemo ohraniti friško. Mi pa v Prekmurji največ sadja ponécamo za jabočnico. To sadje navadno strosimo i ga püstimo do dva tjedna na küpi, da se dozori; te bomo meli stalno i tečno jabočnico.

Nezahvalen je pa tisti človek, šteri vzeme v roke štango ali drog i tak steple sadje. Takši človek ne pomihli, kelko mali vejic potere, štere bi njemi drügo leto rodile sad. Tak si z nepremišlenim delom pokvari sad prihodnjega leta. Zato si naj vsakši zapomni. Či jaboko ne spadne z dreva, da ga strosimo, ga püstimo, ka se bole dozori. Te bomo meli dvoji hasek; mlade vejice nam ostanejo za drügo leto, jabočnica pa bo po kakovosti boukša.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 260 Din., ovsa 200 Din., kukorice 230 Din., ječmena 190 Din., hajdine 300 Din., prosa 290 Din. Živina: Govenska v Ljubljani kg., 8—10 Din., teoci 12— Din., svinje 15—17 Din. Krma: Sena 50—60 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 25 par, Schiling 8 D 00 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p. Nemška zlata marka 18 D. 50 p. Francoski frank 2 D. 20 p., Švicarski frank 10 D. 93 Taljanska lira 2'90 D.

Prodám

300 kg. čistega deteljnegá semena domači pridelek, večjo množino borovega in hrastovega lesa, 20 hl dobrega vina, Klimaks-naftamotor 12 HP. z mlinom vred in tudi brez mlina.

Naročnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papirjem, s pisarniški in šolskimi potrebbščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	ERDÖŠI BARNABAŠ trgovci z papirrom igračkami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino bivše pošte.
---	--

JABOLKA

fina namizna vseh vrst vagonске množine kupujem po najvišji ceni.

I. SANCAR

trgovec

MARIBOR

Mlinska ul. 9.

? Največje ve- selje otrokom ?
so igračke, katere po zelo nizki ceni

in v veliki izbiri n. pr. kangle za polivanje, vedra, obroče, hinte, peresne veternice, grablje, lopate, žoge, čige, vozičke ter razne figure iz celuloida in gumija itd. dobite pri

Erdöšy Barnabaš,
trgovcu s papirjem in igračkami v M. SOBOTI, Cerkevna ulica.

Razglas.

Občinski urad na Cankovi razglašá občinstvu, da se vršijo od tega leta naprej živinski, kramarski in konjski sejmi na sledeče dneve in to: 1.) Dne 24. septembra: tj. (na Rupertovo), 2.) Dne 11. novembra tj. (na Martinovo), 3.) V ponedeljek po Cvetni nedelji, 4.) V ponedeljek po Sv. Trojstva nedeli (prvi ponedeljek po risalih).

Občinstvo se vabi, da bi se na navedene sejme, ker je to v interesu celega gornjega Prekmurja, čim več udeleži.

Ker se na Cankovi nahaja Carinarnica, se živina lahko takoj za carini in za izvoz odpravi.

Občinski urad
CANKOVA.

PERGAMENT
PAPIR

se dobi po dnevnoj ceni na malo in na veliko pri:

IZIDOR HAHN
MURSKA SOBOTA.

Naznanilo in zahvala.

Z žalostnim srcem naznanjam celoj rodbini, prijatelom in znancom, da sem v kratkom časi zgübila preljübljene moje stariše:

MARTINA in ANO ÜTROŠA,

šteriva sta mi mrla. Moj dragi oče so za vedno zaspali dneva 14. junija, mati ljübljena pa so šli za njimi dneva 23. julija. Zahvalim se vsem tistim, šteri so prišli škropit moje ljübe stariše i molit za njeva, kda sta ležala na mrtvečem odri, i tudi ki so me tolažili v teh bridkih vörah moje neizrečene žalosti. Bog Vam naj obino poplača.

Vi pa dragi stariši moji, počivajte v miri, naj Vam bo lehka, amerikanska zemljica.

Malo let sem vküp živela

Z Vami, dragi starši Vi!

Sama, sama sem ostala . . .

Vi ste v hladnoj zemljici!

Vaša žalujoča hčerka Ana Ütroša.